

načenja plaća. Na njem je sada, da ovrši odnosni zaključak zadnje glavne skupštine. Društvo ima naime podnesti peticiju na zemaljski sabor, da se učiteljice u pogledu plaća izjednače sa učiteljima. On je u svoje doba*) odlučno zagovarao dosadanju razliku u plaćama upirući se na čvrste razloge narodne ekonomije, kojih do sada nitko još oborio nije; on si je uslied toga bio navukao i mržnju svojih družica i mnogih drugova, mržnju, koja u ostalom njemu nije ni male imponirala; ali sada kao društveni predsjednik dužan je, da radi po nazorima onih, koji ga izabraše; dapače, videći toliku jednodušnost u mišljenju, on se radi potpunosti društvene harmonije i kao osoba pridružuje željama svojih kolegica i kolega scieneći, da nije svagda baš najbolje držati se razloga hladnoga razuma, nego da je kadkada uputnije, da se udovolji i zahtjevima srca, naročito u ovom slučaju, gdje se znade, da ni pojedinci ni narodi ne žive samo od ekonomije; uvjeren je napokom da će i učiteljice, ako se udovolji njihovim željama, voljnije i radije vršiti svoje teške zvanične dužnosti, te će tako zadovoljne učiteljice više koristiti narodu, nego li onaj na njima prištedjeni krajcar.

Ova izjava novoga predsjednika primljena je sa jednodušnim odobravanjem i burnim pljeskanjem.

Dao Bog, da se želje učiteljica čim prije ostvare.

Prešav na zadnju točku dnevnoga reda, naime na izbor delegata za učiteljsku »Zavezu«, naglasuje se obćenito važnost ovogodišnje njezine skupštine, koja će se naskoro držati u Puli. Posebnoga pomena ima ta skupština već obzirom na to, što će se vršiti na našem teritoriji i u našoj sredini, kao i radi toga, što će se na njoj bez sumnje povesti rieč i o našim provincijalnim prilikama, koje reč bi da braći Slovincima nisu skroz dobro poznate.

Naše društvo šalje u Pulu dva vrstna muža, Hrvata Rajčića Augusta i Slovenca Šiškovića. Osim toga će i ostali učitelji i učiteljice voloskoga kotara pohrliti po mogućnosti u što većem broju na »Zavezino« zborovanje, da se rukuju sa braćom Slovincima, koje već sada ovim putem najsrdačnije pozdravljamo.

(Konec.)

Dopisi.

Goriško.

Uradna okrajna učiteljska skupščina je bila v Tolminu dne 15. julija 1905.

Gospod urednik! Afričanska vročina preplavlja tudi Tolminsko. Več ljudi je pocepalo, mnogo jih je pa obolelo. V tej silni vročini, ki se ji človek ne more ubraniti, smo imeli učitelji tolminskega okraja učiteljsko skupščino v Tolminu od 8.—12. ure zjutraj z obširnim, zanimivim in koristnim dnevnim redom. Razume se ob sebi, da je ta dnevni red določil učiteljski stalni odbor.

O razpravah skupščine ne bom mnogo govoril. Spisje v ljudskih šolah, telovadba, spominski listi, volitve in razni koristni predlogi — vse, vse je šlo gladko brez posebnih debat.

Govoriti mi je več o dnevnem redu, ki ga je sestavil šolski nadzornik sam brez svetovalcev! — Mučno in brezuspešno razpravljanje o točkah tega dnevnega reda zatemni vso skupščino.

*) Zar i učiteljicam istu plaću? Narodno-gospodarstveno pitanje. Razpravio Ante Dukić, U Zagrebu (Karlo Albrecht). Vlastita naklada 1895.

Čujte in strmitel! Ko smo ob 12. uri od vročine že prevzeti dovršili uradno skupščino, nas muči šolski nadzornik s svojim privatnim dnevnim redom proti Andreju Vitovcu, članu okraj. šol. sveta, predsedniku kraj. šol. sveta, podžupanu v Tolminu, delavnemu tajniku v Sadjarskem društvu, blagajniku hranilnice itd., približno z eno uro dolgim besedičenjem.

Od njega sestavljeni dnevni red se glasi: 1. Poročilo o Soški plan. podružnici; 2. Dopisi v »Edinosti« proti Lasiču; 3. Dopisi v »Soči« proti Lasiču; 4. Vrtovčevo odprto pismo na Lasiča in 5. Zaupnica šol. nadzorniku Lasiču.

Suhoparica, vročina, žeja in prazen želodec so obsojali neumestno postopanje šolskega nadzornika.

Niti besedice ni izpregovoril noben izmed nas, temmanj ker je šolski nadzornik priznal vse krivice proti Vrhovcu.

Neobhodno potrebna zaupnica, ki je bila smoter in konec vsi tej dolgi klobasi, je splavala po morju. Z Bogom, ljubca moja, zakaj me zapustiš? — Gospod nadzornik! Vrhovca poznamo kot neustrašenega borilca proti birokraciji. Ni dolgo temu, ko se je izjavil proti nam, da ne opravite nič proti njemu ter Vam privošči tudi glavarjevo pomoč in zaslombo.

Iz naše organizacije.

Kranjsko.

Iz »Zaveze avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društva«. Delegate so nadalje prijavila sledeća »Zavezna« društva: XXII. Gornjegrajsko učiteljsko društvo: 62. Ignacij Šinjec, učitelj — Gornji grad.

XXIII. Radovljiško učiteljsko društvo: 63. Gospica Kati Drol, učiteljica — Zasip; 64. Janez Šemrl, učitelj — Lesce; 65. Andrej Grčar, nadučitelj — Radovljica.

XXIV. Postojnsko učiteljsko društvo: 66. Gospica Marica Dovgan, učiteljica — Zagorje; 67. Gospica Roza Jelenc, učiteljica — Št. Peter; 68. Dragotin Česnik, nadučitelj — Knežak; 69. Gospica Marica Krall, učiteljica — Nadanje selo; 70. Anton Skala, nadučitelj — Vipava; 71. Franc Verbič, nadučitelj — Slavina. Namestnika: Franc Grum, učitelj — Vipava; gospica Frančiška Valenčič, učiteljica — Knežak.

XXV. Novomeško učiteljsko društvo: 72. Štipko Jelenc, nadučitelj — Dvor pri Žužemberku.

XXVI. Št. Lenartsko učiteljsko društvo: 73. Šijanec Franc, nadučitelj — Sv. Anton v Slov. Goricah; 74. Kovačič Jakob, učitelj — Sv. Trojica v Slov. Goricah pri Mariboru.

V prihodnji št. »Učit. Tov.« priobčimo program XVII. glavne skupščine »Zaveze« v Pulju. Danes opozorimo cenjene udeležence na potovanje. V Pulj se peljemo po železnici Divača-Herpelje-Kozina-Pulj. Na povratku iz Pulja se peljemo po morju s parobrodom v Opatijo-Reko, z Reke v Št. Peter. Udeleženci s Kranjskega in Štajerskega, ki se bodo iz Pulja vozili po morju, naj kupijo vozne listke do Št. Petra tour in retour — za polovično vožnjo se ne izplača prositi, ker je prav malo razlike. — V Št. Petru naj si kupijo vozni listek do Divače, ki velja 80 h. Iz Divače v Pulj je državna železnica, ki ne izdaje tour in retour-listkov. Po tej progji je prosilo vodstvo »Zaveze« za nižano vožnjo za vse udeležence skupaj. Za vožnjo z Reke v Št. Peter naj prosi vsak zase za polovično vožnjo v III. razredu. Prošnjo naj naslovi na obratno ravnateljstvo v Trstu.

Ta pojasnila veljajo za one, ki se vozijo na povratku iz Pulja v Opatijo-Reko po morju. Kdor se pa na povratku iz Pulja ne misli voziti po morju, naj kupi vozni listek tour in retour do Divače. Če bo od Divače oziroma Herpelj-Kozina nižana vožnja, obvestimo cenjene udeležence, ko dobimo rešitev dotične prošnje. Vodstvo »Zaveze«.